

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Petra Pospíšila a soudců Zuzany Bystrické a Mariana Kokeše ve věci

žalobkyně: **Z. P.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 8. 2024, č. j. MSP-597/2014-OT-OSV/2, č. j. MSP-480/2021-OSV-OSV/2 a č. j. MSP-471/2013-OT-OSV/2, a ze dne 21. 10. 2024, č. j. MSP-819/2021-OSV-OSV/2

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2024, č. j. MSP-597/2014-OT-OSV/2, **se odmítá.**
- II. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2024, č. j. MSP-480/2021-OSV-OSV/2, **se odmítá.**
- III. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2024, č. j. MSP-471/2013-OT-OSV/2, **se odmítá.**
- IV. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2024, č. j. MSP-819/2021-OSV-OSV/2, **se odmítá.**
- V. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 8. 11. 2024 obdržel Krajský soud v Brně žalobu ze dne 6. 11. 2024, již žalobkyně brojila proti shora označeným rozhodnutím žalovaného. Soud se zabýval splněním podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že o podané žalobě nemůže věcně jednat, a odmítl ji z následujících důvodů.

K výrokům I. až III.

2. Rozhodnutím ze dne 30. 8. 2024, č. j. MSP-597/2014-OT-OSV/2, žalovaný podle § 16a odst. 6 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zamítl stížnost žalobkyně a potvrdil postup Okresního soudu ve Zlíně při vyřizování její žádosti o informace ze dne 11. 8. 2014.
3. Rozhodnutím ze dne 30. 8. 2024, č. j. MSP-480/2021-OSV-OSV/2, žalovaný podle § 16a odst. 6 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím zamítl stížnost žalobkyně a potvrdil postup Okresního soudu ve Zlíně při vyřizování její žádosti o informace ze dne 26. 3. 2021.

4. Rozhodnutím ze dne 30. 8. 2024, č. j. MSP-471/2013-OT-OSV/2, žalovaný podle § 16a odst. 6 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím zamítl stížnost žalobkyně a potvrdil postup Okresního soudu pro Prahu 1 při vyřizování její žádosti o informace ze dne 6. 6. 2013.
5. Jak je patrné již z provedené stručné rekapitulace obsahu žalobou napadených rozhodnutí ze dne 30. 8. 2024, žalovaný při jejich vydání postupoval dle § 16a odst. 6 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Otázkou určení žalobního typu, jímž se lze účinně domáhat soudní ochrany v situaci, kdy nadřízený orgán potvrdí postup povinného subjektu dle § 16a odst. 6 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. V usnesení ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40, č. 3847/2019 Sb. NSS (www.nssoud.cz), shledal, že potvrzení postupu povinného subjektu dle § 16a odst. 6 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím vydané na základě stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. b) nebo c) téhož zákona *není* rozhodnutím o žádosti o poskytnutí informace. Rozšířený senát dodal, že žadatel se může bránit vůči povinnému subjektu nečinností žalobou podle § 79 odst. 1 soudního řádu správního („s. ř. s.“).
6. Žalobu proti rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 8. 2024 [ve smyslu § 65 s. ř. s.] by tedy soud musel odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s., aniž by se zabýval její věcnou důvodností, neboť žalobním typem, jímž by se měla žalobkyně v dané konkrétní situaci domáhat ochrany svých práv je nečinnostní žaloba podle § 79 a násl. s. ř. s.
7. V návaznosti na to soud zvažoval, zda žalobkyni usnesením vyzve k úpravě žaloby na žalobu nečinnostní, aby pouhou volbou nesprávného žalobního typu neutrpěla procesní újmu. Shledal však, že takový postup by byl v daném případě nadbytečný.
8. Podle § 80 odst. 1 s. ř. s. lze totiž nečinnostní žalobu *podat nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, a není-li taková lhůta stanovena, ode dne, kdy byl žalobcem vůči správnímu orgánu nebo správním orgánem proti žalobci učiněn poslední úkon.*
9. Pro aplikaci citovaného ustanovení v nyní projednávaném případě je podstatné, zda pro poskytnutí informace, potažmo pro vydání rozhodnutí povinného subjektu je zvláštním zákonem stanovena lhůta. Soud shledal, že tomu tak je. Zákon o svobodném přístupu k informacím totiž v § 14 stanoví lhůty pro vyřízení žádosti o informace. Z odstavce 5 tohoto paragrafu plyne, že povinný subjekt po posouzení žádosti *bud'* žadatele vyzve ve lhůtě do 7 dnů ode dne podání žádosti k jejímu doplnění či upřesnění a nevyhoví-li žadatel této výzvě do 30 dnů ode dne jejího doručení, žádost odloží nebo odmítne, *nebo* žádost odloží, protože se požadované informace nevztahují k jeho působnosti, což sdělí do 7 dnů ode dne doručení žádosti žadateli, *nebo* poskytne požadovanou informaci ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění či upřesnění, *anebo* v téže lhůtě vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle § 14 odst. 7 (od 1. 1. 2023 odst. 6) téhož zákona může povinný subjekt lhůtu pro poskytnutí informace ze závažných důvodů prodloužit, nejvýše však o 10 dnů.
10. Z uvedeného plyne, že k poskytnutí požadované informace, resp. k vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti má povinný subjekt zákonem stanovenou lhůtu, která by v nejzazším případě (maximálního využití a prodloužení lhůt a doručení výzvy k doplnění či upřesnění žádosti posledním dnem lhůty k vyzvednutí uložené zásilky) měla dosahovat 72 dnů.

11. V tomto ohledu přitom nutno poukázat na bod [13] rozsudku ze dne 21. 12. 2017, č. j. 10 Azs 202/2017-52, v němž Nejvyšší správní soud uvedl: „*Počátek lhůty pro podání nečinnostní žaloby musí být pro účastníka správního řízení a potenciálního žalobce stanoven jednoznačně, aby se v situaci, kdy lhůta pro vydání rozhodnutí již uplynula, mohl spolehnout, že během jednoho roku od uplynutí uvedené lhůty může skutečně podat nečinnostní žalobu (viz rozsudek NSS ze dne 12. 4. 2013, č. 5 Ans 4/2012-20, č. 2871/2013 Sb. NSS, a ze dne 18. 1. 2017, č. 8 As 88/2016-32).*“
12. Tak tomu dle názoru zdejšího soudu v nyní projednávané věci je. Ovšem, i kdyby soud bral v úvahu lhůtu nejdelší (viz výše), nebyla by žaloba podána včas. Jak plyne z napadených rozhodnutí žalovaného, žalobkyně podala jednotlivé žádosti ve dnech 6. 6. 2013, 11. 8. 2014 a 26. 3. 2021. I v případě poslední podané žádosti by nejzazší možná lhůta pro vydání rozhodnutí povinnému subjektu uplynula v měsíci červnu 2021. Dle § 80 odst. 1 s. ř. s. tak mohla žalobkyně podat nečinnostní žalobu nejpozději v měsíci červnu 2022. Žalobkyně tak však učinila až v měsíci listopadu 2024, tedy opožděně. Podle § 80 odst. 2 s. ř. s. přitom zmeškání této lhůty nelze prominout.
13. Na uvedeném přitom ničeho nemění skutečnost, že žalobkyně s podáním případné nečinnostní žaloby vyčkávala na vydání rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2024 o jejích stížnostech na postup při vyřizování žádosti o informace dle § 16a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Bezvýsledné vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně účastníka proti nečinnosti správního orgánu, je sice podmínkou řízení o nečinnostní žalobě. Jak však uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v bodech 40 a 41 rozsudku ze dne 2. 2. 2023, č. j. 2 As 21/2020-34, č. 4453/2023 Sb. NSS, k bezvýslednému vyčerpání prostředků ochrany dojde mimo jiné i tehdy, pokud „*žalobce využije prostředku ochrany, tedy podá žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, ale nadřízený správní orgán buď o této žádosti rozhodne tak, že jí nevyhoví, nebo na ni nezareaguje v zákonem stanovené lhůtě (případně vůbec). K bezvýslednému vyčerpání prostředku ochrany dojde v okamžiku oznámení rozhodnutí o nevyhovění žádosti žalobci (§ 80 odst. 6 správního řádu), resp. v okamžiku marného uplynutí lhůty (§ 71 správního řádu) k vyřízení žádosti [viz obdobně rozsudek rozšířeného senátu č. j. 5 As 9/2015-59 (bod 20)].*“
14. V nyní projednávané věci byly tímto zákonným prostředkem ochrany žalobkyně proti tvrzené nečinnosti povinných subjektů jí podané stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace dle § 16a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle odstavců 3, 5 a 8 tohoto paragrafu má žadatel o poskytnutí informace na podání stížnosti 30 dnů, povinný subjekt pak předloží stížnost spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu do 7 dnů ode dne, kdy mu stížnost došla, a nadřízený orgán o stížnosti rozhodne do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena. Poslední ze stížností podaných žalobkyní předložil povinný subjekt nadřízenému orgánu (žalovanému) dne 2. 6. 2021. Lhůta pro její vyřízení tak žalovanému uplynula dnem 17. 6. 2021. Tímto dnem tudíž došlo k bezvýslednému vyčerpání prostředku ochrany proti nečinnosti ve vztahu k chronologicky poslední žádosti žalobkyně o poskytnutí informací a navazující stížnosti a tedy ke splnění podmínky řízení o případné nečinnostní žalobě (vzhledem k časovým okolnostem soud nerozebíral dvě předchozí žádosti a stížnosti, u nichž je zřejmé, že k bezvýslednému vyčerpání prostředku ochrany proti nečinnosti došlo ještě dříve). Žalobkyně tudíž s podáním žaloby nemusela vyčkávat na okamžik, kdy žalovaný vyřídí její stížnosti. Pokud se rozhodla tak učinit, vystavila se riziku marného uplynutí lhůty k podání žaloby.

15. Případnou nečinnostní žalobu by tedy na základě shora uvedeného soud odmítl pro opožděnost dle § 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 80 odst. 1 s. ř. s.

K výroku IV.

16. Žalobkyně dále brojila proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2024, č. j. MSP-819/2021-OSV-OSV/2. Jím žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušil pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí ze dne 12. 8. 2021, č. j. RT-63/2021-OKŘ-SPR/2, kterým Rejstřík trestů dle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím odmítl žádost žalobkyně o poskytnutí informací ze dne 30. 7. 2021.
17. Jak plyne z výše uvedeného, podaná žaloba směřuje proti rozhodnutí žalovaného o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně [povinného subjektu] a vrácení věci k dalšímu řízení podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu. Takovým rozhodnutím odvolacího orgánu (kterým bylo vyhověno odvolání žalobkyně) se ovšem věc pouze vrací do stádia řízení u povinného subjektu a nezakládají se jím, nemění, neruší ani závazně neurčují práva nebo povinnosti žalobkyně ani jiných osob. Ochrany subjektivních veřejných práv, která by byla postupem žalovaného dotčena, se lze před správními soudy domáhat až v řízení o žalobě směřující proti pravomocnému konečnému správnímu rozhodnutí, které bude v předmětné věci vydáno. V případě nyní napadeného rozhodnutí žalovaného se tak nejedná o rozhodnutí ve smyslu legislativní zkratky § 65 odst. 1 s. ř. s. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 30/2010-219, *Veverčí Centre*). Rozhodnutí žalovaného odvolacího orgánu nijak nezasahuje do hmotněprávní sféry jeho adresátky, neboť není finálním rozhodnutím ve věci.
18. Nutno dodat, že se zároveň jednalo o rozhodnutí žalovaného o odvolání proti prvnímu rozhodnutí povinného subjektu o žádosti žalobkyně o poskytnutí informace, a ani z jiných okolností nelze dospět k závěru, že by se v projednávané věci jednalo o případ nepřípustného procesního ping-pongu, v němž by žalobkyně již mohla žalobou brojit přímo proti rozhodnutí povinného subjektu (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 7 As 192/2017-35 č. 3834/2019 Sb. NSS).
19. Žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2024 je vyloučeno ze soudního přezkumu, protože se nejedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Žalobu proti němu směřující proto soud odmítl pro nepřípustnost dle § 46 odst. 1 písm. d), § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s.

K výroku V.

20. O nákladech řízení soud rozhodl výrokem V. tohoto usnesení, a to na základě § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 10. prosince 2024

Petr Pospíšil v. r.
předseda senátu